

VERMINDERING VAN HET ENERGIEGEBRUIK IN GEBOUWEN

De Europeanen moeten minder energie gaan gebruiken. Ons verbruik stijgt met het jaar en we zijn in toenemende mate aangewezen op olie- en gasleveranties uit derde landen. Bovendien dwingen de verplichtingen die wij in het kader van het Kyoto-protocol zijn aangegaan om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen – tot 8 % beneden het niveau van 1990 tegen 2008-2012 – ons tot een lagere olie-, gas- en steenkoolconsumptie.

In 2000 heeft de Europese Commissie een groenboek met een strategie voor de aanpak van deze twee problemen goedgekeurd. Ook al zal een groter aandeel van interne hernieuwbare energiebronnen de uitstoot en de energie-import helpen verminderen, toch zal daarnaast door alle energieconsumenten een aanzienlijke inspanning moeten worden geleverd om hun energiegebruik te verminderen.

Het vervoer en de industrie zijn beide grote energieafnemers. Circa 40 % van het Europese energieverbruik komt echter op het conto van gebouwen. Onze eisen op het gebied van verlichting, verwarming, koeling en warmwatervoorziening in woningen, op het werk en in recreatiefaciliteiten vergen meer energie dan het vervoer of de industrie afzonderlijk.

- **Tweede van de energieconsumptie** in Europese gebouwen wordt door huishoudens voor hun rekening genomen, en hun verbruik neemt nog jaarlijks toe naarmate door de toenemende welvaart meer gebruik van airconditioning- en verwarmingssystemen wordt gemaakt.
- **10 miljoen verwarmingsketels in Europese woningen** zijn meer dan 20 jaar oud – vervanging daarvan zou een 5 % hoger stookrendement opleveren.
- **Een energiebesparing van 30 à 50 % op verlichting** kan worden gerealiseerd in kantoren, winkelruimten en recreatiefaciliteiten door gebruik te maken van de meest efficiënte systemen en technologieën.
- **De verwachte stijging van het energieverbruik voor airconditioning** – met 100 % tegen 2020 – kan worden gehalveerd door strengere normen voor de apparatuur.

HOE VERDER?

De lidstaten moeten in januari 2006 de eisen van de nieuwe richtlijn in het nationale recht hebben verwerkt. Bij de voorbereiding daarvan zullen nationale ambtenaren en deskundigen regelmatig bijeenkomen om informatie uit te wisselen en samenwerking te bevorderen bij de ontwikkeling van gestandaardiseerde metingen en normen voor de energieprestatie van gebouwen. Meer informatie is te vinden op:

http://europa.eu.int/comm/dgs/energy_transport/index_nl.html

De Europese Commissie zal de belanghebbende partijen helpen met de bewustmaking inzake de kwesties die met deze maatregelen samenhangen. Met name zal via het programma *Intelligent Energy – Europe (2003-2006)* ondersteuning worden gegeven voor de uitvoering van de richtlijn. Zie

http://europa.eu.int/comm/energy/intelligent/index_en.htm

Contactadres:

Europese Commissie

Directoraat-generaal Energie en vervoer

Beleid inzake regelgeving, bevordering van nieuwe energievormen en vraagbeheersing – Eenheid D.1

B-1049 Brussel

TREN-building-directive@cec.eu.int

Gepubliceerd door: Europese Commissie, Directoraat-generaal Energie en vervoer, B-1049 Brussel
http://europa.eu.int/comm/dgs/energy_transport/index_nl.html

© Europese Gemeenschappen, 2003

Reproductie met bronvermelding is toegestaan.

Tekst voltooid op 8 september 2003.

Foto: Zefa

BETERE GEBOUWEN

Nieuwe Europese regelgeving voor energiebesparing

VERBETERING VAN DE ENERGIEPRESTATIE VAN GEBOUWEN

De nieuwe EU-richtlijn⁽¹⁾ betreffende de energieprestatie van gebouwen – die de lidstaten in januari 2006 in hun nationale recht verwerkt moeten hebben – zal ervoor zorgen dat in de bouwvoorschriften in Europa sterk de nadruk komt te liggen op minimalisering van de energieconsumptie. Daardoor zal in heel Europa het energiegebruik in gebouwen dalen zonder dat daarvoor hoge extra kosten moeten worden gemaakt, en het comfort van de gebruikers zal zelfs nog aanzienlijk toenemen. Deze maatregelen – in wezen gericht op alle energieconsumenten – zijn een cruciaal onderdeel van de strategie van de EU om haar verplichtingen in het kader van het Kyoto-protocol na te komen. De richtlijn voorziet in het volgende:

- toepassing in de hele EU van een gemeenschappelijke methodologie voor het berekenen van de energieprestatie van gebouwen waarbij rekening wordt gehouden met de plaatselijke klimaatomstandigheden;
- vaststelling van minimumnormen voor energieprestaties door de lidstaten en toepassing daarvan bij nieuwbouw en bij renovatie van grote gebouwen. Deze zullen grotendeels gebaseerd zijn op bestaande of geplande Europese normen;
- een systeem van bouwcertificering waardoor energieconsumptieniveaus beter zichtbaar zullen worden gemaakt voor eigenaars, huurders en gebruikers; en
- regelmatige inspectie van verwarmingsketels en airconditioningsystemen boven een bepaald vermogen op energie-efficiëntie en uitstoot van broeikasgassen.

Uit onderzoek blijkt dat tegen 2010 meer dan een vijfde van de huidige energieconsumptie kan worden bespaard door de toepassing van strengere normen voor nieuwbouw en ingrijpende renovaties. Daardoor zouden de Kyotodoelstellingen al voor een groot deel worden gehaald en zou – een belangrijk gegeven – onze levensstijl ongemoeid kunnen worden gelaten. Of dit potentieel wordt benut is uiteraard afhankelijk van het feit of de richtlijn correct ten uitvoer wordt gelegd.

EUROPESE
COMMISSIE

(1) Richtlijn 2002/91/EG (PB L 1 van 4.1.2003).

METING VAN DE ENERGIEPRESTATIE

Met het oog op de toepassing van minimumnormen in heel Europa zal een gemeenschappelijke methodologie voor het meten van de energieprestatie van gebouwen worden ontwikkeld die eenduidige en onderling vergelijkbare informatie over het werkelijke energiegebruik in gebouwen levert. Bij deze methodologie dient rekening te worden gehouden met alle factoren die van invloed zijn op de energieconsumptie en zullen gebouwen worden ingedeeld naar type, omvang en gebruik – woonruimte, kantoren, scholen enzovoort.

Bij de meting van de energieprestatie van een gebouw zal worden gekeken naar aspecten zoals warmte-isolatie, het verwarmingssysteem, airconditioning, natuurlijke ventilatie en passieve verlichting en verwarming door zonlicht.

Als positieve factoren gelden onder andere verwarming of stroomopwekking met zonne-energie, stadsverwarming en installaties voor warmtekrachtkoppeling.

Aangezien de klimaatomstandigheden binnen Europa sterk uiteenlopen, zal bij het meten van de energieprestatie terdege rekening worden gehouden met de plaatselijke situatie en het plaatselijke milieu.

TOEPASSING VAN DE NORMEN

De lidstaten van de EU zullen, met inachtneming van de plaatselijke klimaatomstandigheden, voor verschillende categorieën nieuwe en bestaande gebouwen minimumnormen voor de energieprestatie vaststellen en deze regelmatig herzien.

Dergelijke normen voor de energieprestatie zullen gelden voor alle na januari 2006 opgetrokken nieuwe gebouwen. Voor grotere gebouwen (meer dan 1 000 m²) moet daarnaast vóór het begin van de werkzaamheden een volledig onderzoek naar de haalbaarheid van alternatieve systemen voor de verwarming en energievoorziening worden uitgevoerd.

Bij ingrijpende renovatie van bestaande gebouwen van meer dan 1 000 m² zal ook een verbetering van de energieprestatie gerealiseerd moeten worden, zoveel als technisch en economisch haalbaar is en overeenkomstig de nationale prestatienormen.

Bepaalde gebouwen zoals historische monumenten, gebouwen voor de eredienst, tijdelijke gebouwen, gebouwen van landbouwbedrijven en vakantiehuizen kunnen van de toepassing van deze normen worden vrijgesteld.

CERTIFICERING VAN ENERGIE-EFFICIËNTIE

Om potentiële eigenaars of huurders beter te informeren over de te verwachten gebruikskosten van een gebouw of appartement zullen verkopers en verhuurders een recent energieprestatie-certificaat moeten overleggen.

Wanneer kopers en potentiële huurders beter geïnformeerd zijn, zal dit een stimulans zijn voor bouwers en verhuurders om energie-efficiënte technologieën en voorzieningen in hun gebouwen toe te passen om zo de gebruikskosten te drukken.

De nationale instanties zullen referentiewaarden invoeren om een onderlinge vergelijking van energieprestatiecertificaten mogelijk te maken. De certificaten moeten ook aanbevelingen voor verbetering van de energieprestatie bevatten.

In grote gebouwen (meer dan 1 000 m²) die regelmatig door het publiek worden bezocht, moeten de energieprestatiecertificaten worden getoond om de burgers te attenderen op het belang van energie-efficiëntie binnen hun plaatselijke gemeenschap. Aanbevolen en reële binnentemperaturen kunnen eveneens worden aangegeven.

REGELMATIGE INSPECTIE

De lidstaten zullen een systeem van regelmatige inspecties op verwarmingsketels en airconditioningapparatuur – in grotere huishoudens, meergezinswoningen, winkelruimten en openbare gebouwen – opzetten, aangezien slecht afgestelde apparatuur kan leiden tot een overmatige energieconsumptie en/of kooldioxide-uitstoot.

Regelmatige inspecties zullen vereist zijn voor op niet-duurzame vloeibare en vaste brandstoffen gestookte verwarmingsketels met een capaciteit van meer dan 20 kW. Soortgelijke ketels met een vermogen van meer dan 100 kW moeten ten minste eenmaal in de twee jaar worden geïnspecteerd, terwijl voor gasgestookte ketels dit slechts om de vier jaar hoeft te gebeuren.

Verwarmingssystemen met een vermogen van meer dan 20 kW en die ouder zijn dan 15 jaar worden eenmalig volledig gekeurd. Op basis daarvan kan de gebruiker worden geadviseerd over de eventuele vervanging en/of aanpassing van de installatie.

Regelmatige inspecties zullen ook vereist zijn voor alle airconditioningsystemen met een vermogen van meer dan 12 kW.